

УДК 631.3

ТРАНСПОРТНА СПРОМОЖНІСТЬ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Шакун М.Ю., магістрант

*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

Великі обсяги і широкий спектр виробництва сільськогосподарської продукції, високий рівень її товарності, виконання аграрними підприємствами будівельно-монтажних робіт зумовлюють високий рівень транспортної спроможності. Даний показник визначається діленням обсягу перевезеного вантажу в тонах й окремо в тонно-кілометрах на площу ріллі. В багатьох підприємствах транспортна спроможність становить 80—90 т і 1400—1900 ткм.

В аграрних підприємствах обсяг вантажів у тонах визначають за технологічними картами вирощування сільськогосподарських культур і виробництва продукції тваринництва з одночасним урахуванням перевезень різних матеріалів (наприклад, будівельних), мінеральних добрив, нафтопродуктів, палива тощо, обсягу робіт по обслуговуванню соціальної сфери. Знайдений обсяг вантажів множать на коефіцієнт повторності їх перевезень і в такий спосіб одержують обсяг транспортних робіт (вантажоперевезень) у тонах. Коефіцієнти повторності розраховують по кожному виду вантажів діленням загального обсягу перевезень певного виду продукції (виду вантажу) на обсяг її виробництва. Наприклад, якби зерно від комбайна транспортували прямо на елеватор, то коефіцієнт повторності становив би одиницю. Але оскільки зерно транспортується спочатку на тік, а потім після доробки — на елеватор, в комору, а з комори — в кормоцех, на поле (насіння), на ринок і т. д., то коефіцієнт повторності значно зростає. Як свідчить практика, цей коефіцієнт по зерну є в межах 2—2,4, по картоплі — 1,6—1,8, овочах, фруктах — 1,5—1,6, кормових коренеплодах — 1,7—2,0, сіну з сіяних трав — 1,5—1,7, зеленій масі — 1,1—1,2, мінеральних добривах — 1,8, по будівельних матеріалах — 1 і т. д.

Список літератури

1. Транспортне забезпечення сільськогосподарського виробництва: навчальний посібник до курсового та дипломного проектування, частина 1 методика проектування транспортного забезпечення / [Тіщенко Л.М., Пастухов В.І., Зайцев А.С., Циганенко М.О. та ін.]. – Харків.: 2009. – 172с.
2. Циганенко М.О. Вплив контейнерних перевезень плодоовочевої продукції на техніко-експлуатаційні показники транспортних засобів // Тракторная энергетика в растениеводстве. Сб.науч.тр. ХГТУСХ. Харьков, 2000. – С.70 – 74.